

## MEMÒRIA D'ACTIVITATS INSTITUT CATALÀ D'ANTROPOLOGIA

ANY 2016

### COL·LOQUIS I SEMINARIS

---

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

#### **"Cuerpos sin género, géneros sin cuerpo"**

A càrrec de Begonya Enguix (UOC)

Data: 03/02/2016 11:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíacques 15, 08001 Barcelona.

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

#### **"The Politics of the Sensible"**

A càrrec de Doerte Weig

Data: 29/02/2016 11:30

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíacques 15, 08001 Barcelona.

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

#### **"Distinció, un segle de fotografia de moda"**

A càrrec de Sílvia Ventosa (Museu del Disseny de Barcelona) i Begonya Enguix (UOC)

Data: 15/03/2016 16:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Museu del Disseny de Barcelona

#### **Seminari: Controlant moviments: pensar les fronteres en el segle XXI**

Dates: 1ª Sessió: 19 d'abril de 2016. Debatent el concepte de frontera des de l'Antropologia. Coordina Montse Clua.

2ª Sessió: 24 de maig de 2016. Les fronteres etnogràfiques / Etnografia de la frontera. Coordina Nadia Hakim.

3ª Sessió: 21 de juny de 2016. Pensar des de la frontera. Coordina José Sánchez.

Organitza: Grup de recerca de l'ICA – Ciutadanes

Lloc: IEC – Institut d'Estudis Catalans (Sala Fonserè), carrer del Carme 47, Barcelona.

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

**“Cuerpo y goce: La espectacularización del cuerpo de la mujer en España 1910-2015”**

A càrrec de Pepa Anastasio (Hofstra University, EE.UU)

Data: 27/04/2016 16:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíacques 15, 08001 Barcelona

**Seminari - Debat al voltant del llibre Puentes entre la Antropología y el Derecho. Orientaciones desde la Antropología Jurídica”**

Data: 18/05/2016 17:00

Organitza: Grup de Recerca en Antropologia Jurídica de l'ICA

Lloc: seminari del Departament d'Antropologia de la UB, Facultat de Geografia i Història, carrer Montalegre 6, Barcelona.

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

**“Maternitats públiques o privades? Quan alletar trenca els espais”**

A càrrec de Marta Ausona Bieto (MATER-Observatori de les Maternitats i Paternitats Contemporànies)

Data: 25/05/2016 15:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíacques 15, 08001 Barcelona

**Seminari Permanent “Llindars de memòria. La Mussara un portal a altres dimensions del social”**

A càrrec de Victòria Badia Giménez

Data: 08/06/2016 19:00

Organitza: GREMHER (UB), Grup d'investigació Religió Ritual i Poder de l'ICA (GIRRPPO).

Lloc: Facultat de Geografia i Història. Aula 219. Campus Raval UB. Montalegre, 6-8.

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

**“Agendas, biografías, generaciones: anotaciones sobre la experiencia del tiempo entre personas que viven con VIH/Sida”**

A càrrec de Mónica Franch (Universidad Federal de Paraíba, Brasil)

Data: 16/06/2016 16:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíacques 15, 08001 Barcelona

Seminari **“Intensities and Materialities of Relating: Body and Movement in Current Social Dynamics”**

A càrrec de la Dra. Doerte Weig

Dates: 14 i 21 de juny, i 5 i 12 de juliol de 2016

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Institució Milà i Fontanals (CSIC), C/ Egipcíaques 15, 08001 Barcelona

Seminari Internacional **ETNOMAT: Cultura material, etnicidad y propiedad intelectual**

Data: 28/09/2016 (matí i tarda)

Organitzen: Etnomat, Grup d'Investigació sobre cultures indígenes i afroamericanes (CINAF), Universitat de Barcelona (UB), Institut Català d'Antropologia (ICA), Museu de Cultures del Món de Barcelona. Museu Etnològic de Barcelona. Ajuntament de Barcelona, Ministerio de Economía y Competitividad. Gobierno de España.

Lloc: Museu de les Cultures del Món Carrer Montcada, 12, Barcelona.

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

**“Cuerpo y toxicidad: ideas corporales sobre la contaminación humana”**

A càrrec d'Arantza Begueria (UB).

Data: 19/09/2016 12:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: CSIC, C/ Egipcíaques 15, 08001 Barcelona

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

**“Entangled: Strange Loops of Action, Attention, Awareness and Affect in Musical Improvisation”**

A càrrec de David Borgo (University of California San Diego)

Data: 06/10/2016 16:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Institució Milà i Fontanals, CSIC C/ Egipcíaques 15, 08001 Barcelona

Col·loquis del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

**“Eu cuido de mim”: ponderações a partir do diálogo entre envelhecimento, cuidado e territorio**

A càrrec de Marcia Reis Longhi (Universidade Federal da Paraíba, Brasil)

Data: 03/11/2016 16:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Institució Milà i Fontanals, CSIC, C/ Egipcíaques 15, 08001 Barcelona

Col·loqui del Grup d'Antropologia del Cos de l'ICA

**"Mapeando 'continuums cuerpo-ciudad' a través de prácticas cotidianas: los 'runners' en Barcelona"**

A càrrec d'Elisa Herrera Altamirano (UOC)

Data: 29/11/2016 12:00

Organitza: Grup de treball "Antropologia del cos" de l'ICA

Lloc: Institució Milà i Fontanals, CSIC, C/ Egipcíaques 15, 08001 Barcelona

**Seminari Permanent "A vueltas con el Espacio Sagrado No-Cospícuo"**

A càrrec de Luis Lorenzo

Data: 14/12/2016 19:00

Organitza: GREMHER (UB), GRECS (UB), Grup d'investigació Religió Ritual i Poder de l'ICA (GIRRPO).

Lloc: Seminari d'antropologia (2n pis) - UB-Raval

## **CURSOS**

---

**«Investigar con arte»**

A Professor: Dr. Enrique Santamaría

Dates: 14/03/2016 al 16/03/2016 18:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia y Grup de treball en "Socioantropologia dels mons contemporanis" de l'Institut Català d'Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Pi i Sunyer (14 de març) i Sala Puig i Cadafalch (15 i 16 de març) de l'Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona.

**«El oficio de escribir en investigación social»**

Professor: Dr. Enrique Santamaría

Dates: 3, 6, 10, 17 de maig de 2016 18:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia y Grup de treball en "Socioantropologia dels mons contemporanis" de l'Institut Català d'Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Puig i Cadafalch, de l'Institut d'Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona.

**«Racismo, fundamentalismo cultural y servicios sociales»**

Professor: Dr. Enrique Santamaría

Data: 18/05/2016 09:30

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia y Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Nicolau d’Olwer, de l’Institut d’Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona.

**«Por una ciencia social comprometida: a propósito de la obra y el obrar de Pierre Bourdieu»**

Professor: Dr. Enrique Santamaría

Dates: 27/06/2016 al 28/06/2016 17:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia y Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Nicolau d’Olwer, Institut d’Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona.

**«Investigar con arte»**

Professor: Dr. Enrique Santamaría

Dates: 5, 12 i 14 de juliol de 2016 10:00

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia y Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Sala Fontserè, Institut d’Estudis Catalans, c/ del Carme, n. 47, Barcelona.

**«El cooperativisme contemporani a Catalunya. Una aproximació socioantropològica»**

Coordinadors: Juan de la Haba i Enrique Santamaría

Dates: 12, 14, 19 i 21 de desembre de 2016

Organitza: ERAPI – Laboratori Cooperatiu de Socioantropologia y Grup de treball en “Socioantropologia dels mons contemporanis” de l’Institut Català d’Antropologia (ICA)

Lloc: Espai Contrabandos, c/ Junta de Comerç, 20 (08001) Barcelona

## PRESENTACIONS

---

### **Monogràfic sobre Antropologia Històrica de la revista Quaderns-e de l'ICA núm. 20 (2) 2015 "Més enllà d'una dicotomia enganyosa: reflexions sobre l'antropologia històrica"**

Amb les intervencions de:

Alexandre Coello (UPF), Josep Lluís Mateo (UAB), Verena Stolcke (UAB / ICA)

Data: 09/02/2016 18:30

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Lloc: Institut d'Estudis Catalans (Sala Nicolau d'Olwer), carrer del Carme 47, Barcelona.

### **Revista Quaderns de l'ICA "Etnografies Contemporànies de l'Amèrica Indígena"**

Amb les intervencions de:

Gemma Orobitg Canal (UB)

Ignasi Terrades Saborit (UB)

Mònica Martínez Mauri (UB)

Data: 15/03/2016 18:30

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Lloc: Museu de les Cultures del Món, carrer Montcada 12-14, Barcelona.

### **Presentació del Quaderns-e de l'ICA, número 20 (1) 2015 "L'antropologia social a l'educació secundària. Més enllà de la immigració"**

Amb les intervencions de:

Pepi Soto Marata, Professora titular de la UAB i coordinadora del monogràfic

María Valdés Gázquez, Professora titular de la UAB i coordinadora del monogràfic

Pío Pérez Aldasoro, Professor titular de la Universitat del País Basc-EHU i autor d'un article del monogràfic

Salvador Carrasco Calvo, Catedràtic de Sociologia de la UB

Data: 07/06/2016 19:00

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Lloc: Institut d'Estudis Catalans, carrer del Carme 47, Barcelona, sala Nicolau d'Olwer.

### **Presentació del llibre: Un equilibrio imperfecto. Alimentación ecológica, cuerpo y toxicidad**

Amb les intervencions de:

Cristina Larrea (UB), Antropòloga i co-directora de l'Observatori de l'Alimentació (ODELA)

Xavier Medina (UOC), Antropòleg i director de la col·lecció Ars Alimentaria

Aranza Begueria (UB), Autora

Data: 15/06/2016 19:00

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Lloc: Museu de les Cultures del Món, carrer Montcada 12-14 de Barcelona

## **TAULES RODONES**

---

### **Etnografia i drogues: dels baixos fons a les pistes de ball**

Amb les intervencions de:

Oriol Romaní (URV)

David Pere Martínez Oró (UAB)

Moderador: Aurelio Díaz (UAB)

Data: 09/03/2016 18:30

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Lloc: Museu de les Cultures del Món, carrer de Montcada, 12-14, Barcelona.

### **Antropologia i nacionalisme: identitat i demandes nacionals avui**

Amb les intervencions de:

Dra. Verena Stolcke: La 'naturalesa' de la nacionalitat

Dr. Joan Francesc Mira: La construcció de la nació

Presentació i moderació: Montserrat Clua

Taula Rodona de debat:

Identitats nacionals i nacionalisme: experiències etnogràfiques

Moderadora: María Carballo (coordinadora ICA-Ciutadanes)

Ponents: Domenico Branca, Rocío Ruiz, Eunice Romero, Clara Rubio

Data: 28/04/2016 17:00

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Amb el suport de: Institut Ramon Muntaner, Generalitat de Catalunya-Departament de Cultura, Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya i Universitat Autònoma de Barcelona.

### **Europa, l'última frontera?**

Amb motiu de la presentació del Grau d'Antropologia i Evolució Humana UOC-URV

Amb les intervencions de:

Oscar Camps, director de l'ONG badalonina Proactiva Open Arms

Arantza Diez, periodista i codirectora del documental "To Kyma, rescat al mar Egeu"

Joan J. Pujadas, catedràtic d'Antropologia Social (URV)

Data: 10/06/2016 18:00

Organitza: Grau d'Antropologia i Evolució Humana UOC-URV i Institut Català d'Antropologia

Lloc: Sala Nicolau d'Olwer, Institut d'Estudis Catalans, C/ Carme 47, Barcelona

### **“Biotechnological cults of affliction? Race, rationality and enchantment in personal genomic histories”**

Conferència inaugural del curs 2016-2017 de l'Institut Català d'Antropologia:

Amb les intervencions de:

Stephan Palmié, Department of Anthropology, University of Chicago

Joan Bestard, Departament d'Antropologia social, Universitat de Barcelona

Olga Jubany, Departament d'Antropologia social, Universitat de Barcelona

Data: 15/11/2016

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Lloc: Sala Pi i Sunyer, Institut d'Estudis Catalans (IEC), carrer del Carme 47, Barcelona.

## **JORNADES**

---

### **"Antropologia dels carrers. Memòria i present del cooperativisme a Catalunya (1840-2016)"**

Dins el programa Cultura Viva, una iniciativa de l'Inventari del Patrimoni Etnològic i Immaterial.

- Memòria històrica del cooperativisme al barri de Sants, a càrrec de Marc Dalmau (La Ciutat Invisible)

- Cooperativa Obrera d'Estalvi i Consum La Flor de Maig. Cooperativisme a Poblenou, a càrrec de Jose Mansilla (OACU)

- Els ensenyaments i aprenentatges cooperatius: reptes, propostes i experiències significatives per al cooperativisme contemporani a Catalunya, a càrrec de Juan de la Haba i Enrique Santamaría (ERAPI)

Data: 02/11/2016 18:30

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial de Catalunya.

Lloc: Facultat de Geografia i Història. Universitat de Barcelona. Aula Magna, carrer Montalegre 6-8, Barcelona

### **“Antropología de las Infraestructuras”**

Dates: 27/10/2016 al 28/10/2016

Organitzen: GRECS, Projecte LIMEN (ICA).

Amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial de Catalunya.

Lloc: Facultat de Geografia i Història, UB.



### **Romeries, peregrinacions i altres anades i tornades místiques**

Data: 04/11/2016

Organitzen: Universitat de Barcelona, Grup d'Investigació, Religió Ritual i Poder de l'ICA (GIRRPO), Grup d'Exclusió i Control Socials (GRECS), Investigació en Sociologia de la Religió (ISOR), Grup de Recerca en Mística i Heterodòxies Religioses (GREMHER)

Lloc: Sala Gran 4t pis Campus Raval, Universitat de Barcelona, carrer Montalegre 6, Barcelona.

### **Els focs a la Mediterrània: Itàlia**

En el marc dels 9ns Tallers i Jornades de Memòria Oral (2016-17)

Intervencions:

Livia Moterle i Anna Ongaro: Brusar la stria. Prácticas epifánicas entre llamas y vino en unos pueblos del Veneto

Manuela Antonicci: La focara: rituales de hoy y de ayer en un pueblo del Salento.

Daniele Bagnoli: La Vampa di Sant'Antuono. Fiesta y resistencias urbanas en Salerno

Data: 23/11/2016

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Lloc: Aula 209. Facultat de Geografia i Història. Campus Raval, C. de Montalegre, 6

## **PROJECCIONS**

---

### **KHAMSA: Cinefòrum conversa amb el director**

Data: 07/07/2016 18:00

Organitza: Grup de recerca de l'ICA - Ciutadanes. Amb la col·laboració de: Grup d'Estudis en Cultura i Societat

Lloc: UOC Tibidabo Sala Tony Bates Avinguda del Tibidabo, 39, 08035 Barcelona

### **Cicle Cinema Etnogràfic: HETERODÒXIA I TRANSFORMACIÓ SOCIAL AL MARROC**

En el marc de la 6a Mostra Internacional de Cicle de Cinema Etnogràfic

"Ziara. Más allá del Umbral"

Ponent convidat: Josep Lluís Mateo (col·laborador)

"Agdal. Voces del Atlas".

Ponent convidat: Pablo Domínguez (director)

Dates: 05/10/2016 al 06/10/2016

Organitza: Institut Català d'Antropologia

Amb el suport del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial de Catalunya.

Lloc: Institut d'Estudis Catalans (IEC), Sala Pi i Sunyer, carrer del Carme 47, Barcelona

## ALTRES ACTIVITATS

---

### **Setmana de l'ANTROPOLOGIA (1ª edició)**

Setmana dedicada a l'antropologia amb diferents activitats com taules rodones, projeccions, rutes, visites guiades exposicions, concert i Viquimarató.

Dates: 11/04/2016 al 16/04/2016

Organitza: Institut Català d'Antropologia (ICA)

Amb el suport de:

Museu de les Cultures del Món (MCMB)

Museu Etnològic de Barcelona (MEB)

Departament de Cultura - Generalitat de Catalunya

Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC)

Hi van participar:

Associació Antropologies

Universitat de Barcelona (UB)

Associació Catalana de Professionals de l'Antropologia (ACPA)

Museu del Disseny de Barcelona

Museu de la Música

Amical Viquimedia

CulturaTrans

Lloc: Barcelona (varis espais)

### **Mostra Etnogràfica dels Tocs de Campana.**

Mestre campaner: Jesús Pérez Pallise.

Data: 19/06/2016 10:30

Organitza: Laboratori de Recerca del Pensament Creatiu. (Institut Català d'Antropologia). Aquets projecte compta amb el suport logístic de: Ajuntament de Barcelona. Districte de Sant Martí.

Lloc: Església del Sagrat Cor de Jesús del Poble Nou. BCN.

## **PUBLICACIONS**

---

Quaderns-e de l'ICA, núm. 21 (1) 2016

### **“Miscel·lània”**

Coordinat per Roger Canals Vilageliu

Quaderns-e de l'ICA, núm. 21 (2) 2016

### **“Parentalidades. Procesos procreativos, contextos emergentes y enfoques interdisciplinares”**

Coordinat per José M<sup>a</sup> Uribe i Anna Piella Vila

Monografia

### **“Transitant l' i Transitant l'invisible. Etnografies fantasmals a la Catalunya contemporània”**

Autores: Sibila Vigna Vilches i Victòria Badia Giménez

Pol·len Edicions, Barcelona (2016)

Amb el suport de l'Institut Ramon Muntaner i el programa de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

## **PROJECTES**

---

### **Les fogueres de Sant Joan i la cultura infantil de carrer a Barcelona**

Projecte del Grup d'Investigació Religió, Ritual i Poder, GIRRPO de l'ICA

Recerca subvencionada per:

Ajuntament de Barcelona

Departament de Cultura - Generalitat de Catalunya i el programa de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

Institut Ramon Muntaner

### **“Les setze portes de Collserola”. Natura, urbanisme i vida quotidiana als barris de Penitents i Vallcarca (perspectiva etnogràfica)**

Projecte del Grup de Recerca Perifèries Urbanes de l'ICA

Recerca subvencionada per:

Departament de Cultura - Generalitat de Catalunya i el programa de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

**LIMEN4. Rec Comtal: Una arqueologia social de Barcelona.**

Grup de Recerca Espais Públics de l'ICA.

Recerca subvencionada per:

Departament de Cultura - Generalitat de Catalunya i el programa de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya

**Socioantropologia i cooperativisme: un projecte pedagògic i dues concrecions formatives.**

Grup de recerca Socioantropologia dels mons contemporanis de l'ICA

Recerca subvencionada per:

Departament de Cultura - Generalitat de Catalunya i el programa de l'Inventari del Patrimoni Etnològic de Catalunya (IPEC) de la Direcció General de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.